

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เป็นภารกิจที่สำคัญของบ้านเมือง ประเทศจะสามารถพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมได้รวดเร็วเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง ที่สำคัญก็คือ ทรัพยากรด้านการเงินและทรัพยากรมนุษย์ ฯลฯ สำหรับประเทศไทยทรัพยากรด้านการเงินมีค่อนข้างจำกัด การพัฒนาประเทศจึงจำเป็นต้องอาศัยทรัพยากรมนุษย์เป็นหลักใหญ่ อาจกล่าวได้ว่า ประเทศที่ต้องการความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคมนั้นจำเป็นต้องมีกำลังคนที่มีประสิทธิภาพ มีความรู้และมีทักษะในการประกอบกิจการในปริมาณที่พอเพียงกับความต้องการ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จำเป็นต้องอาศัยระบบการศึกษาที่ดี มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพทุกระดับการศึกษาดังที่ Jean Thomas¹ กล่าวว่า "ไม่มีสิ่งใดที่จำเป็นสำหรับประเทศชาติยิ่งไปกว่าการให้การศึกษาที่ดี" ซึ่งความคิดนี้ตรงกับของ สายหยุด จำปาทอง และบุญถิ่น อัตถากร² ที่ว่า "ความเจริญทั้งหลายไม่ว่าทั้งด้านการเมือง การทหาร การเศรษฐกิจและสังคม จะมั่นคงยืนยาวอยู่ได้ ต้องอาศัยการศึกษาเป็นรากฐานสำคัญ"

การศึกษาจึงเป็นปัจจัยและเป็นกุญแจสำคัญของประเทศชาติในอนาคตที่จะช่วยแก้ไขประเทศไทยไปสู่ความเจริญมั่นคงสมบูรณ์ ทุกประเทศจึงคำนึงถึงความจำเป็นในการปรับปรุง

¹Jean Thomas, Teachers for the Schools of Tomorrow (France: Unesco, 1968), p. 28.

²สายหยุด จำปาทอง และบุญถิ่น อัตถากร, การผลิตราย (พระนคร : โรงพิมพ์บรรพการ, 2505), หน้า 33.

ระบบการศึกษาให้ที่มีคุณภาพ สำหรับเรื่องคุณภาพการศึกษานี้ วีรยุทธ วิเชียรโชติ³ ได้ให้
 ข้อคิดที่ว่า "แม้บางประเทศจะมีการผลิตปริมาณคนที่จะจบสาขาวิชาต่าง ๆ มากมายเกินพอ
 แล้วยก็ตาม ยังไม่อาจพัฒนาประเทศให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ได้ ทั้งนี้เพราะคนส่วนใหญ่ของ
 ประเทศยังขาดประสิทธิภาพ" ดังนั้น ประเทศจึงต้องการบุคคลผู้ที่จะวางรากฐานและเป็น
 กำลังสำคัญในการช่วยอบรมนิสิตให้มีความรู้และเตรียมอนุชนให้เติบโตเป็นพลเมืองดีของชาติ
 ผู้ที่จะทำหน้าที่ดังกล่าวก็คือ "ครู"

บุญชม ไชยโกษี⁴ และ ชนุ แสงศักดิ์ ได้กล่าวถึงความสำคัญของครูไว้ว่า
 "ครูเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งต่อคุณภาพการศึกษา และมีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนาเด็กให้เจริญ
 งอกงามทุกด้าน" เพราะครูเป็นผู้ใกล้ชิดเด็กมากที่สุด ความใกล้ชิดนี้ทำให้เด็กได้รับสิ่งต่าง ๆ
 นอกเหนือความรู้จากครูเป็นอันมาก สิ่งเหล่านี้บางอย่างเด็กจะรับไปปฏิบัติจนติดเป็นคุณลักษณะ
 ประจำตัวไป เมื่อครูมีบทบาทสำคัญมากต่อการศึกษาก็เพราะต้องรับผิดชอบต่อการสร้างคุณภาพ
 ของอนุชน ด้วยเหตุนี้ "ครู" จะเป็นผู้ที่มีความรู้เพียงอย่างเดียวอย่างไม่เป็นการเพียงพอ
 จำเป็นต้องมีความสามารถด้านอื่นด้วย รวมทั้งต้องมีความสมบูรณ์ในทางบุคลิกภาพและลักษณะ
 ที่ดีในตัว เพราะถ้าครูมีคุณภาพดีแม้ตำราหรืออุปกรณ์การสอนไม่ดีหรือมีไม่พอก็ยังอาจหาวิธีให้
 นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ ในทางตรงกันข้าม ถ้าครูมีคุณภาพไม่ดีพอแล้ว แม้จะมีตำราหรือ
 อุปกรณ์การสอนที่พร้อมมูลและมีมาตรฐานดีเพียงใดก็ตาม ผลการศึกษาของนักเรียนก็ไม่เป็นที่
 พอใจ เพราะการศึกษามีไต่อยู่ที่การลอกตำราเอาไปเป็นความรู้เท่านั้น แต่อยู่ที่วิธีสอน วิธี

³วีรยุทธ วิเชียรโชติ, พัฒนาวิถึผล 8 (พระนคร : โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์,
 2515), หน้า 37.

⁴บุญชม ไชยโกษี, การส่งเสริมการศึกษาระหว่างประจำการของครูประณ
 (วิทยาลัยวิชาการศึกษามหาสารคาม, 2511), หน้า 10.

⁵ชนุ แสงศักดิ์, "ครูกับเสถียรภาพของประเทศ," วารสารสภาการศึกษาแห่ง-
ชาติ, 4 (กุมภาพันธ์, 2513), 12 - 22.

จงใจ การจัดโอกาสให้นักเรียนได้เรียน ได้ใช้อุปกรณ์การเรียนให้เกิดประโยชน์มากกว่า เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า การศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งยวดต่อตัวบุคคล และความรุ่งเรืองของประเทศ รัฐบาลเองได้ตระหนักถึงความสำคัญอันนี้ จึงได้ตราพระราชบัญญัติประถมศึกษาขึ้น จัดให้มีการสร้างโรงเรียน วิทยาลัย และสถาบันต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการศึกษาของพลเมืองไทยทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาระดับประถมศึกษาอันเป็นรากฐานสำคัญของการศึกษาทุกระดับ และเป็นการศึกษาระดับเดียวที่ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ มีโอกาสได้ศึกษา โดยทั่วถึง

ดังนั้น รัฐบาลจึงได้ลงทุนเพื่อการศึกษาในระดับนี้เป็นจำนวนมหาศาลตลอดมา แต่ผลที่ได้จากการลงทุนนี้ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ เนื่องจากมาตรฐานการศึกษายังอยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้จะสังเกตได้จากผลิตผลทางการศึกษา อันได้แก่ประชาชนซึ่งสำเร็จการศึกษาระดับนี้ ยังอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้อีกเป็นจำนวนมาก ดังที่ผลการวิจัยของกรมสามัญศึกษาพบว่า "จากการสำรวจผู้จบประถมศึกษาปีที่ 4 ไปแล้ว ปรากฏว่าอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ถึงร้อยละ 33"⁶

นอกจากปัญหาการศึกษาที่กล่าวมาแล้ว ปัญหาซึ่งทำความหนักใจแก่กระทรวงศึกษาธิการตลอดมา ก็คือปัญหาการตกซ้ำชั้นของนักเรียน เนื่องจากในแต่ละปีการศึกษาเมื่อมีการสำรวจก็พบว่าในระดับประถมศึกษา มีอัตราการตกซ้ำชั้นมากที่สุด จนมีผู้กล่าวว่า ระบบการศึกษาไทยเป็นระบบการศึกษาที่มีนักเรียนตกซ้ำชั้นมากที่สุด ดังปรากฏตามสถิติและการสำรวจจำนวนผู้ตกซ้ำชั้นของกระทรวงศึกษาธิการ นับตั้งแต่ปีการศึกษา 2506 เป็นต้นมา จำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น มีอัตราการตกซ้ำชั้นโดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 16 - 17 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งถ้าหากอัตราการตกซ้ำชั้นยังคงอยู่ในสภาพเช่นนี้ ในปีการศึกษา 2519 คาดว่าจะมีนักเรียนประถมศึกษาตอนต้นที่ซ้ำชั้นถึงประมาณ 940,000 คน ซึ่งจะ

⁶อัมพร มีสุข, การปรับปรุงการนิเทศ เพื่อคุณภาพของการประถมศึกษา (พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2516), หน้า 1.

เป็นจำนวนมากกว่านักเรียนในชั้นมัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และมหาวิทยาลัยทุกแห่งทั่วประเทศ
รวมกัน?

ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาเรื้อรังและแก้ไขไม่ตกตลอดมา ทำให้รัฐต้องสูญเสียเงินเนื่อง
จากการสอบตกซ้ำชั้นของนักเรียนในปีหนึ่ง ๆ เป็นเงิน 446.4 ล้านบาท หรือร้อยละ 15
ของงบประมาณการศึกษา⁸

เกี่ยวกับมาตรฐานคุณภาพการศึกษาระดับประถมศึกษา ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจ
หรือค้อยคุณภาพ มีสาเหตุหลายประการ อันได้แก่ อุปกรณ์การศึกษา จำนวนครูที่มีความรู้ความ
สามารถ ความพร้อมของผู้เรียน ฯลฯ แต่บุคคลที่ถูกละเลยมากที่สุดคือ "ครู"⁹ ทั้งนี้
เพราะครูเป็นตัวจักรที่สำคัญที่สุดในการเรียนการสอน

บุญถิ่น อัตถากร¹⁰ ได้กล่าวว่า "...พิจารณาผลของการศึกษาเล่าเรียนของเด็ก
เป็นกระจกเงาส่องแสงถึงคุณภาพของครู..." ดังนั้น การที่มาตรฐานคุณภาพการศึกษาต่ำ
สาเหตุประการสำคัญก็น่าจะมาจากตัวครู มีผู้ตั้งข้อสังเกตว่า การที่ครูในยุคปัจจุบันปฏิบัติหน้าที่
ได้ไม่ค่อยจะสมบูรณ์นั้น อาจจะเป็นเพราะว่า งานครูเป็นงานที่เยือกเย็น เพราะครูทำงานกับสิ่ง
ที่มีความยุ่งยากซับซ้อนที่สุดคือ "คน" งานของครูจะนับว่าสำเร็จก็ต่อเมื่อสามารถทำให้บุคคล

⁷กระทรวงศึกษาธิการ, แผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 3 (2515 - 2519)
(พระนคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2514), หน้า 70.

⁸อรุณศรี กุญฑ, "ความถนัดทางการเรียน ความตั้งใจเรียนและสุขภาพของนักเรียน
สอบตกซ้ำชั้น ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 สายสามัญ โรงเรียนรัฐบาล ปีการศึกษา 2513 จังหวัด
พระนคร" (ปริญญาานิพนธ์มหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2515.)

⁹ล้วน สายยศ, "มาตรการวัดเจตนาคติที่มีต่ออาชีพครู," พัฒนาวัคผล 10 (มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2517), หน้า 120.

¹⁰บุญถิ่น อัตถากร, การสร้างผู้นำของอนุชนเพื่อกำลังอำนาจและความมั่นคงของชาติ
(พระนคร : กรุงเทพมหานครพิมพ์, 2505).

ได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามที่ต้องการ สังคมต่างมอบความไว้วางใจต่อครูและมุ่งหวังในตัวครูมาก จนทำให้ครูต้องมีภาระหลายด้าน โดยทำหน้าที่เป็นทั้ง พ่อ แม่ แพทย์ ผู้ศึกษา นักสังคมสงเคราะห์ และอื่น ๆ ฯลฯ การที่ครูต้องมีภาระรับผิดชอบมากมายดังนี้ บางครั้งทำให้ความตั้งใจที่จะปฏิบัติงานสอนให้เกิดประสิทธิภาพลดน้อยลงไป

เมื่อครูต้องรับภาระหน้าที่มากมายดังกล่าว ทำให้ครูเกิดความไม่แน่ใจว่าขอบเขตหน้าที่และงานของตนกว้างขวางเพียงใด และตนเองควรมีความรับผิดชอบงานในหน้าที่ประการใดบ้าง ทั้งนี้เป็นเพราะยังไม่ได้มีการกำหนดขอบเขตหน้าที่ของครูอย่างมีระบบ ดังนั้น จึงปรากฏบ่อยครั้งที่ครูและผู้บริหารการศึกษา มักมีความเห็นขัดแย้งกัน เกี่ยวกับงานในหน้าที่ของครู ดังที่ บริบูรณ์ สุทธิสุภา¹¹ ได้ทำการวิจัยถึงผลการปฏิบัติงานของครู สรุปได้ว่า "โดยทั่วไปผู้บริหารการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งครูใหญ่กับครู มักมีความคิดเห็นขัดแย้งกัน เช่นครูใหญ่เห็นว่าครูควรทำหน้าที่อย่างหนึ่ง แต่ครูไม่เห็นด้วย..."

ความขัดแย้ง เช่นนี้มักจะเกิดขึ้นเสมอในระหว่างปฏิบัติงาน ทั้งนี้เพราะคนส่วนใหญ่มักคิดว่า ครูทุกคนไม่ว่าจะได้รับการศึกษาอบรมมาจากสถาบันใด ควรจะสามารถปฏิบัติงานพื้นฐานด้านการสอนได้เหมือนดั่งในหมก ซึ่งความคิดดังกล่าวข้อมต่างไปจากสภาพที่เป็นจริง กล่าวคือ ครูได้รับการศึกษาจากต่างสถาบัน แต่ละสถาบันมีปรัชญา ความต้องการและจุดมุ่งหมายต่างกัน ผู้จบการศึกษาจากต่างสถาบันอาจมีความเข้าใจและทักษะในการปฏิบัติงานด้านการสอนไม่เหมือนกัน ดังนั้น เพื่อขจัดปัญหาการขัดแย้งดังกล่าว แผนกวิชาประถมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย¹³ มีความเห็นว่า "สิ่งสำคัญอย่างหนึ่งสำหรับแต่อาชีพ คือการกำหนดขอบเขตหน้าที่ของงานอาชีพนั้น ๆ ไว้อย่างแจ่มแจ้งชัดเจน อาชีพครูเป็นอาชีพหนึ่ง ซึ่งน่าจะได้มีการกำหนดขอบเขตหน้าที่การงานไว้ให้แน่นอนชัดเจนเพื่อจะได้เป็นแนวทางให้ตัวครูเอง และผู้มีหน้าที่ผลิตครู รวมทั้ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹¹ บริบูรณ์ สุทธิสุภา, "เกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 8" (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2518)

¹² แผนกวิชาประถมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, โครงการวิจัยเรื่อง ขอบเขตหน้าที่และเกณฑ์มาตรฐานของการสอนระดับประถมศึกษา (พระนคร : 2518) (อัคราเนา).

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับวงการศึกษา ได้เข้าใจถึงขอบเขตและหน้าที่ของครูอย่างชัดเจนต่อไป"

จากมูลเหตุและปัญหาดังกล่าว แผนกวิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้เล็งเห็นความสำคัญของการกำหนดขอบเขต หน้าที่ และเกณฑ์มาตรฐานของครูประถมศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการผลิต และอบรมครูประถมศึกษา ให้มีคุณภาพ จึงได้จัดทำโครงการวิจัยเกี่ยวกับขอบเขต หน้าที่และเกณฑ์มาตรฐานของครูประถมศึกษาขึ้น โดยได้รับความสนับสนุนจากองค์การยูนิเซฟ (UNICEF) ผู้วิจัยมีความสนใจและต้องการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ จึงได้เข้าร่วมวิจัยในโครงการดังกล่าว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาในจังหวัดราชบุรี เกี่ยวกับขอบเขตหน้าที่และเกณฑ์มาตรฐานของครูประถมศึกษาในฐานะที่ผู้บริหารการศึกษามีความเกี่ยวข้องของโดยตรงกับครู โดยจะศึกษาความคิดเห็นดังต่อไปนี้

1. ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาและสภาพที่เป็นจริง เกี่ยวกับขอบเขตหน้าที่และเกณฑ์มาตรฐานของครูประถมศึกษา โดยแยกเป็น 4 หมวด คือ หมวดความรู้ของครู ซึ่งประกอบด้วย ความรู้วิชาสามัญ และความรู้วิชาครู หมวดทักษะในการสอน หมวดทัศนคติ หมวดหน้าที่และงานของครู
2. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาที่มีวุฒิ ป.ม. หรือเทียบเท่าขึ้นไป กับผู้บริหารการศึกษาที่มีวุฒิ ป.กศ. หรือเทียบเท่าลงมาเกี่ยวกับความรู้วิชาสามัญ ทัศนคติ หน้าที่และงานของครู
3. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 1 - 20 ปี กับผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 20 ปี ขึ้นไป เกี่ยวกับความรู้วิชาสามัญ ทัศนคติ หน้าที่และงานของครู

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารการศึกษามีความคิดเห็นว่าครูประถมศึกษาคควรมีความรู้ ทักษะการสอน ทักษะคติ หน้าที่และงานของครูทุกรายการ
2. ผู้บริหารการศึกษาที่มีวุฒิแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับขอบเขตหน้าที่และ เกณฑ์มาตรฐานของครูในหมวดความรู้สามัญ ทักษะคติ หน้าที่และงานของครู ไม่แตกต่างกัน
3. ผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ขอบเขตหน้าที่และเกณฑ์มาตรฐานของครู ในหมวดความรู้สามัญ ทักษะคติ หน้าที่และงานของครู ไม่แตกต่างกัน

ขอตกลงเบื้องต้น

1. การวิจัยครั้งนี้ใช้ข้อมูลจากคำตอบในแบบสอบถามผู้บริหารการศึกษา ผู้วิจัยถือว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทุกคนตอบตามความจริงปราศจากอคติ และมีได้มุ่งหวังประโยชน์อันใดทั้งสิ้น
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา ถือว่าเป็นเครื่องมือที่เชื่อถือได้ เพราะผ่านการทดลองจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารการศึกษาซึ่ง กำลังศึกษาต่อ ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 10 คน และได้แก้ไขปรับปรุงอีกครั้งหนึ่ง
3. กลุ่มตัวอย่างประชากร ถือว่าเป็นตัวแทนของประชากรทั้งหมดได้ เพราะใช้วิธีการสุ่มแบบแยกประเภท กับสุ่มตามจำนวนสัดส่วนของโรงเรียนในแต่ละอำเภอ

ความจำกัดของการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น อาจครอบคลุมขอบเขตหน้าที่และเกณฑ์ มาตรฐานได้ไม่ครบถ้วน ทำให้ผลการวิจัยไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร

ขอบเขตของการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหารการศึกษาในเขตจังหวัด ราชบุรี แบ่งเป็น 3 ประเภท

1.1 ผู้บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและเขต ได้แก่ ศึกษาธิการเขต และศึกษาธิการจังหวัด ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัด หัวหน้าส่วนการศึกษา จำนวน 4 คน

1.2 ผู้บริหารการศึกษาระดับอำเภอ ได้แก่ ศึกษาธิการอำเภอ และหัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอ ทุกอำเภอ รวม 17 คน

1.3 ครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาทุกสังกัดในเขตอำเภอเมือง อำเภอบางแพ อำเภอโพธาราม อำเภอบ้านโป่ง อำเภอจอมบึง อำเภอคำเป็นสะดวก อำเภอปากท่อ อำเภอวัดเพลง และกิ่งอำเภอสวนผึ้ง จำนวน 79 คน

รวมผู้บริหารการศึกษาทุกประเภท จำนวน 100 คน

2. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาเกี่ยวกับขอบเขต หน้าที่ และเกณฑ์มาตรฐานของครูประถมศึกษา โดยการใช้แบบสอบถามความคิดเห็น ซึ่งประกอบด้วยเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

2.1 ความรู้ของครู

2.1.1 ความรู้วิชาสามัญ

2.1.2 ความรู้วิชาครู

2.2 ทักษะในการสอนของครู

2.3 ทศนคติของครู

2.4 หน้าที่และงานของครู

คำจำกัดความ

ความคิดเห็น¹³ (opinion) หมายถึง ความเชื่อ ความคิด การลงความเห็นในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในที่นี้หมายถึงความคิดเห็นที่ได้จากแบบสอบถาม

ขอบเขตหน้าที่ หมายถึง ปริมาณของหน้าที่ซึ่งกำหนดไว้สำหรับบุคคล ตำแหน่งใด-ตำแหน่งหนึ่ง

¹³Carter V. Good, Dictionary of Education (New York: McGraw-Hill Book Company, 1973), p. 399.

เกณฑ์มาตรฐาน หมายถึง มาตรการที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการประเมินคุณลักษณะบางอย่างที่เราต้องการ

ขอบเขตหน้าที่และ เกณฑ์มาตรฐาน หมายถึง ปริมาณของหน้าที่และมาตรฐานซึ่งกำหนดไว้เพื่อเป็นเครื่องแสดงถึงคุณภาพของครู โดยแบ่งออกเป็น 4 หมวด คือ ความรู้ของครูในด้านวิชาสามัญ และวิชาครู ทักษะในการสอน ทักษะคิ หน้าที่และงานของครู

ผู้บริหารการศึกษา หมายถึง ผู้ที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบและดำเนินการ เกี่ยวกับการศึกษาในสำนักงาน การศึกษาต่าง ๆ รวมทั้งสถาบันการศึกษาอันได้แก่ ศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาธิการอำเภอ หัวหน้าส่วนการศึกษา หัวหน้าหมวดการศึกษาและครูใหญ่

ครูประถมศึกษา หมายถึง ผู้ที่ทำการสอนในสถานศึกษาซึ่ง เปิดสอนในระดับชั้นประถมศึกษาทุกสังกัด

สภาพที่เป็นจริง หมายถึง สภาพการปฏิบัติงานจริง ๆ ของครูในปัจจุบัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. โครงการผลิตครู

ผลการวิจัยจะช่วยให้ผู้สร้างหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอนในสถาบันผลิตครูได้ทราบถึงลักษณะที่พึงประสงค์ของครูประถมศึกษาในทัศนะของผู้บริหารการศึกษา ซึ่งอาจจะใช้เป็นแนวทางในการวาง โครงการผลิตครู แก้ไขปรับปรุงหลักสูตร จัดการเรียนการสอนแก่นักศึกษาวิชาครู เพื่อให้เกิดความรู้ และทักษะที่จำเป็นเพียงพอที่จะออกไปเป็นครูที่มีประสิทธิภาพ

2. การควบคุมคุณภาพการศึกษา

ผลการวิจัยจะช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องกับการควบคุมคุณภาพการศึกษา ได้ทราบถึงสภาพที่เป็นจริงของคุณภาพครูซึ่งกำลังปฏิบัติหน้าที่อยู่ หาทางปรับปรุงประสิทธิภาพของครูให้ดียิ่งขึ้น